

JAARPLAN 2020

Intern en Overheids
accountants

Intern en Overheids
accountants

NBA

THEMA'S NBA VERNIEUWINGSAGENDA

December 2019

INLEIDING

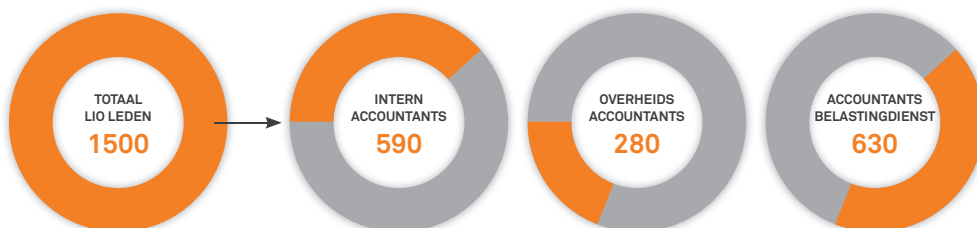
Het is de ambitie van het LIO bestuur om als ledengroep relevanter en zichtbaarder te zijn binnen en buiten de NBA. Dit jaarplan dient daartoe een belangrijke impuls te geven.

LEDENGGROEP INTERN EN OVERHEIDSACCOUNTANTS (LIO)

LIO is één van de drie ledengroepen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants, de NBA zoals vastgelegd in de Wet op het Accountantsberoep (2013).

Het LIO ledenbestand bestaat uit ca. 1.500 accountants, te verdelen in:

- Intern accountants die werkzaam zijn in de (semi-) publieke of private sector waar ook de financiële sector een belangrijk onderdeel van uit maakt. Intern accountants zijn veelal werkzaam bij interne accountants- of auditdiensten en geven in veel gevallen ook assurance. Zij werken in opdracht van en voor het bestuur van de organisatie en/of het toezichthoudend orgaan.
- Overheidsaccountants, werkzaam bij de overheid in functies waar assurance wordt verstrekt
- Accountants werkzaam bij de Belastingdienst die belast zijn met het uitvoeren van boekenonderzoeken of daar zeer nauw bij betrokken zijn.

VISIE

NBA-LIO ontwikkelt, bundelt en verspreidt kennis, om haar leden en belanghebbenden in hun werkzaamheden te ondersteunen. Ook draagt LIO bij aan de ontwikkeling van het vakgebied en het waarborgen van kwaliteit. Daarmee zorgt LIO dat intern en overheidsaccountants relevant blijven en kwaliteit kunnen blijven leveren.

MISSIE

NBA-LIO zet inzichten in trends en ontwikkelingen in het interne audit vak om in praktische kennis voor intern en overheidsaccountants. LIO ondersteunt niet alleen haar leden, maar ook hun direct betrokkenen zoals o.a. bestuurders, toezichthouders en werknemers en overige belanghebbenden in het maatschappelijk speelveld.

JAARPLAN 2020

Voor het jaar 2020 heeft het LIO bestuur de volgende speerpunten geformuleerd:

- In 2020 wordt de pilot community Internal audit opgestart en uitgebouwd.
- De nieuwe governance structuur van de NBA borgt dat pluriformiteit blijvend wordt gehoord, met name in het algemeen bestuur, de faculties, het ACB, de Raad voor Toezicht en de Raad voor de Praktijkopleiding.
- Aankomende regelgeving wordt gemonitord met het doel geharmoniseerde regelgeving te bereiken waarin eventuele strijdigheden worden opgeheven.
- In 2020 wordt de kwaliteitstoetsing van intern accountants verder vorm gegeven.

Het accountantsberoep vernieuwt zich in het publiek belang. Vernieuwen is noodzakelijk want de functie van accountants is essentieel voor het functioneren van grote delen van de maatschappij.

In 2018 heeft de NBA haar vernieuwingsagenda gepubliceerd waarin de visie op het beroep in 5 thema's is uitgewerkt. Bij de uitwerking van het LIO jaarplan 2020 is uit gegaan van deze 5 thema's: maatschappelijke relevantie, onomstreden kwaliteit, vernieuwende kracht, lerend beroep en sterk merk.

1. MAATSCHAPPELIJKE RELEVANTIE

1.1 DE GROENE BRIGADE

Accountability van ondernemingen en overheden gaat allang niet meer alleen over het afleggen van financiële verantwoording. De maatschappij vraagt om transparantie ten aanzien van doelstellingen en prestaties op het gebied van onder meer duurzaamheid en inclusiviteit. Welke eisen stelt dit aan de verantwoordingsprocessen en de verantwoording zelf? En welke rol kunnen internal auditors en overheidsaccountants hierbij spelen? In november 2019 heeft LIO een bijeenkomst voor haar leden georganiseerd waarin werd ingegaan op actuele ontwikkelingen en ervaringen uit de praktijk op het gebied van duurzaamheid. In 2020 zal op basis van de uitkomsten van deze bijeenkomst een vervolg worden gegeven aan dit project waarbij de ketenbenadering leidend is.

2. ONOMSTREDEN KWALITEIT

2.1 KWALITEITSTOETSING

Alle accountantsafdelingen dienen periodiek een kwaliteitstoetsing te ondergaan. Dit is de taak van de Raad voor Toezicht. De NBA heeft IIA Nederland en het samenwerkingsverband Kwaliteitstoetsing OverheidsAuditors (KOA) geaccrediteerd om namens de NBA deze toetsingen te verzorgen. Komend jaar willen we werken aan de governance rondom de uitvoering van de toetsingen.

2.2 ONTWIKKELING TOETSINGSKADER INTERNAL AUDIT

Elke beroepsgroep (NBA, IIA en NOREA) heeft een eigen toetsingskader ten aanzien van (interne) auditafdelingen. Naast vele overeenkomsten zijn er ook enkele tegenstrijdigheden. Samen met het IIA en NOREA wil LIO een toetsingskader opstellen welk gehanteerd kan worden bij de kwaliteitstoetsingen van een internal auditafdeling.

2.3 SAMENWERKING INTERN EN EXTERN ACCOUNTANTS

De kwaliteit van assurance opdrachten is gebaat bij een goede samenwerking tussen intern en extern accountants. Ontwikkelingen op het gebied van continuous assurance en het toenemend belang van niet financiële informatie zorgen er voor dat intern en extern accountants steeds intensiever samenwerken met elkaar. Er zijn vanuit verschillende invalshoeken initiatieven ontwikkeld binnen de NBA om daar nadere invulling aan te geven. In 2019 heeft LIO onderzoek gedaan naar de ervaringen van beide groepen accountants in Nederland met deze samenwerking. Dit onderzoek zal in 2020 leiden tot een onderzoeksverslag met good practices. Daarnaast wordt samen met IIA Nederland een vervolg gegeven aan het project Werken vanuit de bedoeling.

2.4 MONITORING AANKOMENDE REGELGEVING

De beroepsregelgeving dient voor LIO-leden duidelijk en begrijpelijk te zijn. Deze dient bij te dragen aan verbetering van de (kwaliteit van de) beroepsuitoefening en mag niet leiden tot knelpunten in de praktijk. In 2020 zal het LIO bestuur zich met name inzetten om de regelgeving van de NBA met betrekking tot intern en overheidsaccountants te stroomlijnen met die van andere beroepsverenigingen zoals IIA en NOREA. Zie ook de LIO speerpunten 2020 aan het begin van dit jaarplan.

Het LIO-bestuur zorgt voor schriftelijke reacties op relevante consultaties en organiseert zo nodig bijeenkomsten met leden om het gesprek aan te gaan en input te verzamelen. In voorkomende gevallen worden LIO-reacties op consultatiedocumenten afgestemd met IIA Nederland.

2.5 DASHBOARD INTERNAL AUDITING

Kwaliteit is de basis van ons vakgebied. In 2019 presenteerde de NBA het dashboard accountancy voor openbaar accountants. Ons doel is om in 2020 te onderzoeken hoe wij meer informatie kunnen delen met onze leden over de stand van zaken en relevante ontwikkelingen op het gebied van Internal Audit.

---

3. VERNIEUWENDE KRACHT

3.1 DATA SCIENCE IN AUDITING

In de voorgaande jaren heeft LIO vanuit verschillende invalshoeken aandacht besteed aan de ontwikkelingen op het gebied van data-science. Met de start van de NBA-community Accountech is het volgen van deze ontwikkelingen in brede zin geborgd. LIO zal zich daarom richten op ontwikkelingen in de wereld van data-science vanuit het perspectief van de intern en overheidsaccountant. Dit jaar besteedt LIO expliciet aandacht aan het gebruik van algoritmes in het domein van de

---

overheids- en intern accountants. Onderwerpen die daarbij aan bod zullen komen zijn het ethisch vraagstuk in het gebruik van algoritmes alsook de ervaringen in het beoordelen van algoritmes in overheidsland.

3.2 INTERNAL AUDIT AMBITION MODEL (IA AM)

Het Internal Audit Ambition Model is een self assessment instrument voor internal audit afdelingen. In afstemming met de Raad van Bestuur en het Audit Committee kunnen de rol, scope en het ambitieniveau vast worden gesteld. Het is aan de internal audit afdeling zelf om te beoordelen of ze zodanig is georganiseerd dat het geambieerde niveau kan worden bereikt. Dit maakt transparant waar internal audit afdelingen nu staan, waar kwaliteitsverbeteringen nodig zijn en behoefte is aan kennisverrijking.

Na de succesvolle lancering van het model binnen IIA Global ligt de focus op het enthousiasmeren van gebruikers om hun data ook ter beschikking te stellen voor benchmarking. Het doel is wetenschappelijk onderzoek obv landelijke en bij voorkeur een internationaal beeld. Of dit mogelijk is gaat LIO in 2020 nader onderzoeken. Daarnaast verwacht LIO ook feedback voor toekomstige ontwikkeling. Met het opzetten en formaliseren van nieuwe KSG-tjes (kennisgroepen) zal ook de verdere ontwikkeling geformaliseerd worden.

3.3 VOLWASSENHEIDSMODEL INFORMATIE BEVEILIGING

Na de introductie (in samenwerking met NOREA) zijn er nog een aantal aanpassingen doorgevoerd in het model, dit n.a.v. de publicatie van het nieuwe DNB model. Momenteel wordt een tool ontwikkeld zodat het model eenvoudig beschikbaar is voor gebruikers. Natuurlijk wordt aandacht geschenken aan een set van requirements om de benodigde changemanagement en informatiebeveiliging te organiseren. Doelstelling is het publiceren van een benchmarkrapport over verschillende sectoren.

4. LEREND BEROEP

4.1 VAKTECHNISCHE BIJEENKOMSTEN VOOR KLEINE AUDIT DIENSTEN

Kleine audit afdelingen hebben veelal geen afdeling vaktechniek maar worstelen vaak wel met vaktechnische onderwerpen. Het bureau van de NBA voorziet hierin via de helpdesk faciliteit. <https://www.nba.nl/tools-en-voorbeelden/helpdesk/helpdesk-formulier/> Door middel van vaktechnische bijeenkomsten over een specifiek thema/onderwerp worden in samenwerking met IIA Nederland ook in 2020 ervaringen en kennis gedeeld. Waar mogelijk worden deze bijeenkomsten gecombineerd met een bedrijfsbezoek.

4.2 NIEUWE PE SYSTEMATIEK

Met ingang van 1 januari 2020 geldt het nieuwe model voor permanente educatie voor alle intern en overheidsaccountants. Het nieuwe PE-model is gericht op output (behalen van leerdoelen) in plaats van input (PE-uren). Accountants zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen PE-programma met meer

---

vrijheid in de keuze van inhoud en leervorm. Daartoe dient een portfolio te worden bijgehouden. Dit is niet alleen een verandering voor individuele accountants, maar ook voor de interne auditdiensten die hun accountants begeleiden in de overgang. In 2019 is voor interne auditdiensten een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd. Afhankelijk van de behoefte zal daar in 2020 een vervolg aan gegeven worden. Onderwerpen die daarbij onder andere aan bod kunnen komen zijn het portfolioformulier, de wijze van toezicht en hoe om te gaan met bestaande programma's.

---

5. STERK MERK

5.1 COMMISSARISSEN SYMPOSIUM

Commissarissen (en leden Raad van Toezicht) zijn voor internal auditors belangrijke stakeholders hetgeen o.a. blijkt uit de Nederlandse corporate governance code.

Sinds 2015 organiseren LIO en IIA Nederland jaarlijks een symposium waarin Chief Audit Executives (CAE's) en commissarissen met elkaar van gedachten wisselden over de wijze waarop zij elkaar kunnen versterken. Commissarissen zien de toegevoegde waarde van een internal audit functie voor de organisatie en voor hun functioneren.

5.2 LIO NIEUWJAARSBIJEENKOMST

Deze jaarlijkse LIO-traditie biedt de mogelijkheid om de contacten met de achterban te verstevigen en om kennis te nemen van de nieuwe plannen van het LIO-bestuur. Voor 2020 is gekozen voor het thema Disruptie.

5.3 LIO LEDENGROEPVERGADERING

Jaarlijks brengt het LIO bestuur verslag uit aan de LIO leden waarna die leden stemmen over belangrijke besluiten zoals de voordracht van nieuwe bestuursleden, de voorzitter en de vice voorzitter. Na een formeel deel wordt deze vergadering gevolgd door een interactief discussieprogramma over een actueel onderwerp. Het onderwerp voor 2020 wordt later in het jaar bepaald.

SAMEN WERKEN

Dit LIO jaarplan geeft een beeld van de projecten waar het LIO bestuur zich in 2020 voor in wil zetten.

Om de belangen van de intern en overheidsaccountants nadrukkelijker te behartigen zal de afstemming met deze leden in de diverse NBA commissies veel aandacht krijgen.

De contacten met de andere NBA ledengroep besturen (openbaar accountants en accountants in business) zal worden gecontinueerd.

Tot slot zal ook de reeds bestaande samenwerking met andere beroepsorganisaties zoals IIA Nederland en NOREA in 2020 via de pilot community Internal audit verder uitgebouwd worden.

Het bestuur en het NBA bureau kunnen dit alles niet alleen. Voor de realisatie van het jaarplan is de inzet van betrokken LIO leden onontbeerlijk. LIO- leden worden van harte uitgenodigd mee te denken en te doen met één of meerdere LIO-activiteiten. Neem contact op met de secretaris van het LIO bestuur, Johan Scheffe, 020 3010305, j.scheffe@nba.nl .

Het LIO bestuur bestaat uit de volgende personen:

Daco Daams, voorzitter - Randstad Holding

Richard van Hienen, vice voorzitter - UWV

Ali Ahrouch - Royal FloraHolland

John Donners - Belastingdienst

Ronald van Rijswijk, linking pin NBA Bestuur - Sociale Verzekeringsbank

Hielkje van Staa- Oldenhuis - Rabobank

Thomas van Tiel - Auditdienst Rijk (ADR)

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

T 020 301 03 01
E lio@nba.nl
I www.nba.nl/lio

